

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 87/2024
07.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда у продуженом трајању из члана 170. став 2. у вези члана 38. став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Саше Левнајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 857/22 од 24.08.2023. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 210/23 од 24.10.2023. године, исправљена решењем Кж1 210/23 од 12.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 07.02.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Саше Левнајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 857/22 од 24.08.2023. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 210/23 од 12.12.2023. године, исправљене решењем Кж1 210/23 од 12.12.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К 857/22 од 24.08.2023. године, у првом ставу, на основу члана 422. став 1. тачка 1) ЗКП према окривљеном АА одбијена је оптужба да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. КЗ у вези члана 38. став 2. КЗ а приватни тужилац је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка и трошкове на име награде браниоца окривљеног, док је другим ставом изреке пресуде, окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези члана 38. став 2. КЗ у продуженом трајању у вези члана 61. КЗ, кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези члана 177. став 2. КЗ и кривичног дела неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ и осуђен на јединствену новчану казну у износу од 250.000,00 динара.

Истом пресудом према окривљеном изречена је мера безбедности јавно објављивање пресуде и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка као и да накнади трошкове кривичног поступка на име заступања приватног тужиоца од стране адвоката.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 210/23 од 24.10.2023. године, исправљеном решењем Кж1 210/23 од 12.12.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и потврђена пресуда Основног суда у Панчеву К 857/22 од 24.08.2023. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Саша Левнајић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. ЗКП, док из образложења захтева произилази да се суштински подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине пресуду Вишег суда у Панчеву и предмет врати на поновно одлучивање, другом већу.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема прописани садржај.

Бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи да околност да неко лице поседује оружје и да ли плаћа порез или не, није и не може бити лични податак, на који начин се суштински указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, то јест фактички се указује да у радњама окривљеног описаним у тачки три правноснажне пресуде, нема елемената кривичног дела неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ у вези члана 38. став 2. КЗ, јер подаци који су објављени, да приватни тужилац поседује оружје, не представљају личне податке у смислу Закона о заштити података о личности.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Исти наводи захтева били су истакнути и у жалби браниоца окривљеног АА - адвоката Саше Левнајића, те били предмет разматрања другостепеног већа Апелационог суда у Панчеву које је поступало по жалби браниоца изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Панчеву К 857/22 од 24.08.2023. године. Другостепено веће Вишег суда у Панчеву је ове наводе оценило неоснованим и о томе на страни 11, у трећем пасусу другостепене пресуде Кж1 210/23 од 24.10.2023. године, исправљене решењем Кж1 210/23 од 12.12.2023. године изнело јасне и аргументоване разлоге, које Врховни суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на те разлоге и упућује.

Прихватајући разлоге другостепеног суда, Врховни суд, дакле, сматра да подаци о томе да ли одређено лице поседује оружје и с тим у вези да ли плаћа порез по том основу, јесу подаци који се сматрају подацима о личности који се прикупљају, обрађују и користе на основу закона у смислу одредбе члана 146. став 1. КЗ, ради чега је захтев за заштиту законитости у вези повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, када се ради о кривичном делу неовлашћено прикупљање личних података из члана 146. став 1. КЗ у вези члана 38. став 2. КЗ, неоснован.

У образложењу исте повреде бранилац окривљеног наводи и да се у радњама окривљеног не стичу битни елементи бића кривичних дела за која је осуђен имајући у виду да је окривљени као одговорни уредник поступао професионално и ослањао се на то да новинари поступају професионално, цензуром се није бавио, а колегијуми нису одржавани, чиме се додатно доводи у сумњу постојање могућности да окривљени одговора за кривична дела, на који начин се суштински полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним пресудама, а што није законом прописани разлог за подношење захтева, па стога ови наводи нису ни разматрани од стране овога суда.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да је суд на главном претресу одржаном дана 24.08.2023. године одржао завршну реч странака – без присуства у судници окривљеног или браниоца, који је изостанак оправдао на који начин се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 507. ЗКП.

Поред наведеног, у захтеву се напомиње да је неспорно утврђено да су текстови написани и потписани од стране новинара редакције, да суд није саслушао сведока ББ која је била члан редакције у време писања спорних текстова, па је остало неразјашњено ко је писао текстове, да није саслушао ни сведока ВВ на исте околности, чиме је чињенично стање остало непотпуно утврђено а одговорност окривљеног као одговорног уредника незаконито утврђена. Такође суд није дао оцену исказа сведока ГГ, који је навео да су текстови потписани од стране редакције листа, што указује да је цела редакција учествовала у њиховом писању. На овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама и оцену доказа дату од стране суда, дајући сопствену оцену изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним пресудама.

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 507. ЗКП и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, Врховни суд је, у овом делу, захтев браниоца окривљеног АА оценио недозвољеним.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног означава повреду члана 46. Устава Републике Србије и члана 10. Европске конвенције, на који начин указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Саше Левнајића, Врховни суд је на основу члана 491. ЗКП, захтев, у односу на наведену повреду, одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић